

เทศน์อบรมฆราวาส ณ วัดป่าบ้านตาด
เมื่อวันที่ ๒๙ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๔๗

อยู่นี้เพื่อสงเคราะห์โลก

วันนี้ไม่ฉันอะไรมาก สังเกตมากวันนี้ พิธีพิถันการฉัน ไม่ค่อยฉันอะไรชุ่มส่ำชุ่มหัว อาหาร มันผิตอะไรให้จับได้เลย อยู่ดี ๆ ก็อาเจียนออกมาอีก นั่นก็มีแต่น้ำ เพราะอาหารหมดแล้วตั้งแต่เช้าวันนี้ ถ่ายหมดเลยนะ ท้องหมดเมื่อวาน แล้ววานขึ้นก็หมด ถ่ายหมด อาเจียนออกหมด เมื่อวานนี้ก็เหมือนกันพอจามฟึก ๆ ขึ้น อ้วมันจะเอาอีกหรือนี้ จามไม่ทราบเป็นยังไงนะ มันจะเกี่ยวโยงยังไงไม่ทราบ เมื่อวานขึ้นก็จาม ปุบ ๆ ๆ ถึง ๖ ครั้ง อ้วนี้มันจะอาเจียนนะนี้ มันเกี่ยวโยงกันนะกับจามนี้ พอจามถึง ๙ ครั้งก็อาเจียนพร้อมเลย ฟุ้ง ๆ เลย

เมื่อวานก็เหมือนกันอาเจียนถึง ๖ ครั้ง มันจะเอาอีกนะ ก็หมดเมื่อวานนี้หมด ถ่ายหมดจริง ๆ ไม่มีอะไรเหลือเลย เพราะฉะนั้นเวลาอาเจียนตอนกลางคืนจึงมีแต่น้ำ นั่นเห็นไหม เนื้อมันออกไปก่อนแล้ว ก็ไม่เห็นมีอะไรมาแสดงอาการต่าง ๆ ในท้อง ก็ตัวอย่างหนึ่ง เวลาถ่ายมันก็ถ่ายเวลาอาเจียนก็อาเจียนไปแล้วเจ็บไปเลย ไม่แสดงอาการอะไรสักอย่าง มันจะเป็นแบบปุบปอบอะไรพูดไม่ถูก ธรรมดาท้องมันต้องมีลักษณะเจ็บหรือปวดหรือบีบหรืออะไรใช้ไหม นี่ไม่มีเลยเจ็บตลอด เหมือนไม่มีอะไรเลยละ แต่มันก็อาเจียนของมัน

เราแบกธาตุแบกขันธ์มานี้เราแบกไว้เพื่อโลกนะ เราไม่ได้แบกไว้เพื่อเรา เราพอทุกอย่าง อย่างที่ประกาศให้ทราบแล้วหนึ่งไม่เป็นสองเลย ที่ว่าอยู่นี้เพื่อสงเคราะห์โลกได้ ตามกำลังของผู้พอมินิสัยวาสนาบ้าง เพื่อได้สั่งสมความดีจากธรรมวันละเล็กละน้อย มันก็เพิ่มขึ้น ๆ ใ้ผู้ที่มันหนาแน่นไม่สนใจกับคุณงามความดีอันนั้นมันก็ช่วยไม่ได้ มอบให้เป็นกรรมของสัตว์เสีย ผู้ที่จะควรได้ก็ให้ได้เสีย จึงได้ประกาศธรรม เปิดออกมาเรื่อย เปิดออกมาเรื่อย เพื่อให้ได้สติ สะดุดใจเตือนตนในทางที่ดี

จิตนี้พร้อมเสมอที่จะก้าวออกจากร่างนี้จะไปร่างใหม่ นั่นนะพร้อมเสมอ เป็นอย่างนี้ มาตั้งกับตั้งกลับ จิตดวงนี้ไม่เคยตาย ไม่เคยฉิบหายนะ ทุกสิ่งทุกอย่างว่าตายนี้ คือธาตุขันธ์ นี่เป็นส่วนผสม ธาตุสี่ดิน น้ำ ลม ไฟ พอจิตวิญญูณถอนตัวออกไป อันนี้มันก็พังของมันไป ลงไปดิน เป็นน้ำ เป็นลม เป็นไฟตามเดิม ไม่ไปไหนอันนี้ นรก สวรรค์ นิพพาน บาป บุญ ไม่เอา เป็นตัวของตัวเต็มส่วน ดินเป็นดิน เป็นน้ำ เป็นลม เต็มสัดเต็มส่วนของเขา แต่จิตใจนี้ไม่เป็นอย่างนั้น

อย่างพ่อแม่ครูจารย์มั่นท่านว่า จิตนี้เป็นนักท่องเที่ยว นั้นเห็นใหม่ คือมันออกจาก ร่างนี้จะไปร่างนั้น ออกร่างนั้นจะไปร่างนั้น สูง ๆ ต่ำ ๆ ตามแต่อำนาจของกรรมตีกรรมชั่ว ที่มีมากมีน้อย มันติดอยู่กับจิต ออกจากร่างนี้เหมือนบ้านนี้พึ่งเราจะปลูกบ้านใหม่ เรามีเงินทองสมบัติเท่าไร ควรที่จะปลูกบ้านได้หลังขนาดไหน ๆ มันก็ขึ้นอยู่กับสมบัติของเรา ถ้าไม่มีก็อยู่ร่มไม้ชายคาไปอย่างนั้น ถ้ามีจะสร้างหอปราสาทราชมณเฑียรก็ได้ มันขึ้นอยู่กับสมบัติของผู้จะปลูกบ้านใหม่เรือนใหม่ อันนี้ออกจากร่างนี้จะออกไม่เป็นอื่น

นี่ก็ได้พูดกันแล้วกับพี่น้องทั้งหลาย ตามจิตมาตั้งแต่วันออกปฏิบัติ จิตที่เป็นนักท่องเที่ยว ตามเข้ามา ทีแรกมันก็ไปครอบโลกธาตุ กระแสของจิตไปถึงไหนยึดมันถ้อมมันเป็นกิเลส สร้างภพสร้างชาติ ส่งสมชาติเอาไว้เพื่อเข้ามาสู่ใจนี้ตลอดไป ทีนี้เวลาเราพิจารณาภาวนานี้เรียกว่าตามจิต เริ่มตามจิตนี้ให้ถึงที่สุดของมัน พระพุทธเจ้าตามจิตถึงได้ตรัสรู้ พระสงฆ์สาวกทั้งหลายตามจิตทันเรียบริบร้อยแล้ว อำนาจสิ่งที่พาให้เกิดให้ตาย ให้ท่องเที่ยวนั้นออกหมด อันนี้ละตัวพาให้เกิดให้ตายให้ท่องเที่ยวนั้นติดอยู่กับจิต แต่จิตนั้นไม่ตาย อันนี้พาไปสูงต่ำ บาปบุญ พาให้ไป ๆ อย่างนี้มาตั้งกับตั้งกลับ ให้เชื่อนะ ลงเชื่อพระพุทธเจ้าไม่ได้แล้วเรานี้ก็หมดคุณค่าแล้วนะมนุษย์ทุกคน เชื่อแต่กิเลสตัณหาจะพาจมไปเรื่อย ๆ นะ

นี่ตัวก็ยังไม่ตายพูดยันให้พี่น้องทั้งหลายทราบเลยว่า ไม่มีสองเลยว่างั้นเลยนะ มันแน่นอยู่ในหัวใจ พระพุทธเจ้าแน่ฉันใด ไม่วัตรอยแน่ฉันนั้น ว่างั้นเลย นั้นละธรรมเป็นของประกาศอยู่กับใจ ใจเป็นนักรู้ รู้เต็มสัดเต็มส่วนแล้วก็หมด ไม่มีอะไรติดใจ นี้ละเรียกว่าธรรมธาตุ ที่ว่านักท่องเที่ยวนี้นั้นลงนรกก็ลง เข้าทุกซัชนาใดไหนยอมรับว่าทุกซั แต่จิตไม่ฉิบหาย จะไปทุกซัชนาใดไหนก็ยอมรับเรื่องทุกซั แต่ไม่ยอมฉิบหาย ขึ้นสวรรค์ชั้นพรหมไปตามบุญตามกรรมของตัวเอง

จนกระทั่งชำระหมดโดยสิ้นเชิง กิเลสเป็นแดนสมมุติติดอยู่ในจิต จึงต้องท่องเที่ยวนั้นไปตามสมมุติ ทีนี้พอชำระนี้ออกหมดโดยสิ้นเชิงแล้วก็ไปเป็นธรรมธาตุ ที่เรียกว่าจิตบริสุทธิ์ พระพุทธเจ้าเรียกว่าตรัสรู้ พระอรหันต์ทั้งหลายเรียกว่าบรรลุ ก็คือตรัสรู้อันเดียวกันนั้นแหละ นั่นเป็นศัพท์ของพระพุทธเจ้า นี่เป็นศัพท์ใช้ในสาวกทั้งหลายก็ว่าบรรลุธรรม ความจริงก็ตรัสรู้ธรรมธาตุอันเดียวกัน เพราะฉะนั้นบรรดาพระพุทธเจ้าทั้งหลายตลอดถึงสงฆ์สาวกของพระพุทธเจ้าทุก ๆ พระองค์จึงเป็นธรรมธาตุด้วยกัน เสมอกันหมดเลย ไม่มีอะไรยิ่งหย่อนกว่ากันคือความบริสุทธิ์ เป็นธรรมธาตุเหมือนกันหมด

ดั่งที่เคยเทียบให้ฟังแล้ว เหมือนน้ำในมหาสมุทร มันจะไหลมาจากคลองไหน ๆ ตกลงมาบนฟ้า พอมาถึงมหาสมุทรเท่านั้นเป็นน้ำมหาสมุทรด้วยกันหมด จะแยกว่าน้ำนี้มาจากไหนจากนี้ไม่ได้ จะมาจากคลองนั้นคลองนี้ก็ไม่ได้ ลงมหาสมุทรแล้วเป็นน้ำมหาสมุทรอย่างเดียวกันหมดเลย นี่ข้อเปรียบเทียบ ที่นี้ธรรมชาติก็เหมือนกัน เทียบกับมหาสมุทร ธรรมชาติ แต่ธรรมชาตินี้ครอบคลุมโลกธาตุนะ ส่วนมหาสมุทรมันยังมีฝั่ง มหาสมุทรฝั่งโน้นฝั่งนี้ ส่วนธรรมชาตินี้ครอบคลุมไปหมดเลย นี่ละธรรมชาติจึงพอเทียบได้กับมหาสมุทร พอจิตดวงใดบรรลุธรรมฝั่งขึ้นตรงนั้น ก็เหมือนกับว่าน้ำไหลมาจากสายต่างๆ พอมาถึงจุดนี้หลุดพันปั๊บ แล้วก็ไปเป็นธรรมชาติทันที โผล่ขึ้นในท่ามกลางธรรมชาติทั้งหลายนั้น

เพราะฉะนั้นจึงเป็นธรรมชาติอันเดียวกันหมด ไม่มียิ่งหย่อนกว่ากัน เช่นเดียวกับน้ำที่ไหลมาจากที่ต่างๆ พอถึงมหาสมุทรแล้วก็ไปเป็นมหาสมุทรด้วยกันหมด จะแยกว่าเป็นน้ำสายไหนๆ ไม่ได้ อันนี้พอจิตพ้นแล้ว ถึงธรรมชาติแล้วก็ไปอันเดียวกันหมด จะแยกไปอย่างไรไม่ได้ เพราะฉะนั้นคำว่าพระพุทธเจ้าหรือสาวกทั้งหลายเมื่อถึงความบริสุทธิ์แล้ว จึงเหมือนกันหมด เสมอกัน ไม่มีใครยิ่งหย่อนกว่ากัน เป็นมหาสมุทร เป็นธรรมชาติด้วยกันหมด

นี่ละที่นี้ธรรมชาติอันนี้ละท่านบอกว่านิพพานเที่ยง หมดเรื่องเกิด แก่ เจ็บ ตาย ในสมมุติทั้งหลาย หมดโดยสิ้นเชิงตลอดไป จึงเรียกว่าเที่ยง นอกนั้นไม่เที่ยงนะ นี่ละเที่ยงละที่นี้ จิตดวงนี้ไม่ตายแล้วก็เที่ยงเลย แต่ก่อนไม่ตายแต่ก็กววนไปตามอำนาจของสมมุติ คือกิเลสพาให้หมุนเป็นไปในทางดีทางชั่วอยู่อย่างนั้น อยู่ในวงของสมมุติ นี่ได้ตามมาแล้วจึงพูดได้เต็มปากเลย ตามมาตั้งแต่อกภาวนาที่แรก ตามมาตั้งแต่จิตมันครอบคลุมไปหมด จักรวาล รู้หมดเห็นหมดด้วยความคาดความหมายของตัวเอง แล้วยึดได้หมด ถือได้หมด คิดดีคิดชั่ว ดีใจเสียใจ ไปตามสัญญาอารมณ์ตนได้หมด

เวลาภาวนาก็รวมเข้ามาละ จะรวมกระแสจิตเข้ามา เข้ามา ๆ ภาวนาเข้ามาจิตค่อยสงบเข้ามา กระแสของจิตก็จะค่อยหย่อนเข้ามา หย่อนเข้ามาจนเป็นสมาธิ กระแสของจิตเรียกว่าเป็นกลุ่มเป็นก้อนเข้ามาแล้วที่นี้ พอจากนี้แล้วกระจายออกทางด้านปัญญา อะไรติดขัดอยู่ตรงไหน มันขัดตรงไหนสติปัญญาชักฟอกออก ชักฟอกออก กระจายออก จิตหดเข้ามา ย่นเข้ามา นี่ละตัวท่องเที่ยว เหล่านั้นมันพะรุ้งพะรัง พาติงไปนั่นติงไปนี่ พอตัดอันนั้นออก ตัดอันนี้ออก ชำระออก จิตก็กลายเป็นจิตผ่องใสเข้าไป ผ่องใสเข้าไป สงบเข้าไป เย็นเข้าไป สบายเข้าไปเรื่อย ๆ ความสบายจึงมีตั้งแต่จิตสงบขึ้นไป ได้ผลไปเรื่อย ๆ ความ

สบายดูดีมีในธรรมเรื่อย ยิ่งจิตมีความสงบมาก ละเอียดมากเท่าไร ความสบายมีมาก ความดูดีมีในธรรมทั้งหลายยิ่งมากเข้า ๆ

ที่นี้พอกระจายออกทางด้านปัญญา ที่นี้จะชำระออกหมด ปัญญานี้เป็นเครื่องชักฟอกตัดฟันออกหมด สมาธิความสงบตีตะล่อมกระแสของจิตเข้ามา เหมือนกับเราไล่สัตว์เข้าในคอก แล้วจะฟันจะฆ่าก็ได้แล้วในคอก อันนี้สมาธิตีตะล่อมให้สงบเข้ามาแล้ว ปัญญาสับฟันตีแตกกระจาย พุดถึงขั้นนี้ก็เรื่อยออกไปถึงปัญญาเป็นขั้น ๆ ตามกิเลสที่มันหยาบละเอียด กิเลสค่อยละเอียดลงไปปัญญาก็ละเอียดทันกัน ชักฟอกกันไปเรื่อย ๆ จนกระทั่งถึงจุดหมายปลายทาง กิเลสที่เป็นเครื่องมัวหมองและพาให้ออกท่องเที่ยว เกิดแก่ เจ็บ ตาย นั้นหมดไป ๆ จนกระทั่งถึงที่สุดขาดสะบั้นออกหมดไม่มีอะไรเหลือ เหลือแต่ธรรมธาตุอันนั้น เรียกว่าธรรมธาตุ นั้นเรียกว่าบรรลุธรรม พอถึงนั้นแล้วก็หมดปัญหาโดยสิ้นเชิง

นี่เรียกว่าตามรอยจิต ตามอย่างนี้แหละ มันไม่ตายแต่ไม่รู้เรื่องของมัน มันไม่ตายด้วยรู้เรื่องของมันด้วย ด้วยวิธีภาวนาดังพระพุทธเจ้าสอน มีวิธีเดียวเท่านั้น พุทธศาสนาเท่านั้นที่จะตามต้อนจิตให้ถึงวิมุตติหลุดพ้นได้ เป็นบาปเป็นบุญเป็นลำดับลำดับเป็นผลทั้งนั้น ทำบุญได้บุญ ทำบาปได้บาป ส่วนนอกนั้นเราไม่กล่าวถึงละศาสนาใดก็ตาม เรากล่าวถึงเฉพาะศาสนาพุทธเรา แม่นยำตลอด ไม่มีที่สงสัย เราติดตามหมดเลยเติมกำลังของเรา

เพราะฉะนั้นจึงมาสอนโลกเต็มเม็ดเต็มหน่วย ไม่สะทกสะท้านด้วยความรู้ในจิตจริง ๆ ไม่สงสัย เทศน์ไม่ว่าธรรมะชั้นใด เราไม่เคยสงสัย ด้วยเหตุนี้จึงไม่ต้องมาตรวจสำนวนเทศน์ของเราว่าผิดไปตรงไหน ไม่ต้อง บอก สมบูรณ์ออกจากรีแล้ว จากรีแล้ว ถ้าหากว่าผิดก็เป็นคำมันคล้ายคลึงกัน เช่น อย่างเราเทียบว่ากาเซ็ดสบ แต่มันไปเข้าใจว่ากาเจ็ดศพ ต้องเปลี่ยนตรงนี้ เรียกว่าพุดผิดเข้าใจใหม่ เท่านั้นแหละ ส่วนที่จะให้ผิดเนื้ออรรถเนื้อธรรมไม่ผิด ไปเรื่อย ๆ อย่างอ่านให้ฟังเราไม่เคยเห็นได้แก่ตรงไหน อย่างที่เราเทศน์ไปแล้วเขามาอ่าน เพราะเรามันแน่นอยู่ในนี้แล้ว ไม่ว่าธรรมะชั้นใด ๆ พระพุทธเจ้าสอนไว้ถูกต้องหมด

ทางเดินของธรรมก็ให้เดินตามนี้ละ การภาวนา การให้ทาน รักษาศีล เป็นความดีรวมกันมา ๆ สุดท้ายก็ลงในภาวนาเป็นท่านบิใหญ่ สำหรับบรรจุนุญกุศลทั้งหลายเข้าสู่จุดนั้น เมื่อรวมตัวได้แล้วก็พุ่งเลย ทะลุ นั้น เราจวนจะตายจึงได้สอนเต็มเม็ดเต็มหน่วยให้พี่น้องทั้งหลายทราบ การพุดนี้แนในหัวใจเจ้าของว่า ไม่มีสองตลอดไปเลย พุดอะไรจึงพุดไป

ตามหลักเกณฑ์ คือภาษาธรรมต้องตรงไปตรงมา ไม่มีอ้อมค้อม ไม่มีหลีกมีเว้น เป็นสูงๆ ต่ำๆ เกรงนั้นกลัวนี้ไม่มี ภาษาธรรมไม่มี เหนือหมด อันนั้นสูงอันนี้ต่ำ แล้วก็กลายเป็น เรื่องเกรงใจเขาเกรงใจเรา แล้วก็ติดเขติดเรา มันก็ไปไม่ได้ พุดแทนที่จะให้เต็มเม็ดหน่วย ก็หลีกๆ อ้อมๆ ไปเสีย นั้น

ส่วนธรรมนี้ตรงไปตรงมา ผิดบอกว่าผิด ถูกบอกว่าถูก จึงเรียกว่าธรรม ตายใจได้ ภาษาธรรม อย่างอื่นตายใจไม่ได้ ก็เลยนี้เรื่องปลิ้นปล้อนหลอกหลวงไม่มีอะไรเกินกิเลส แต่ เรื่องธรรมนี้ตรงไปตรงมาไปเลย นี้ก็ได้พยายาม ก็จะมีเหตุการณ์ช่วยโลกในวันที่ ๑๒ เมษายน ได้กำหนดตายตัวไว้เรียบร้อยแล้ว ทุกสิ่งทุกอย่างจะต้องพร้อมในวันนั้น ทองคำ ๑๐ ตัน ชาติอยู่เท่านั้น ตั้งแต่เริ่มแรกเราอบเสร็จเรียบร้อยแล้ว ชาติอยู่ ๘๐๐ กิโล เตี้ยวันนี้ยกเข้ามาๆ จะอยู่ในประมาณสัก ๒๐๐ กิโลเท่านั้น เราประมาณ ส่วนดอลลาร์ก็ดูว่าชาติอยู่ ประมาณ สัก ๑ ล้าน ใน ๑๐ ล้านนั้นเวลานี้ชาติอยู่ประมาณสัก ๑ ล้าน

นี่จะให้โดยรวมในวันนั้น คือมอบดอลลาร์และทองคำพร้อมกันกับวันที่เราปิด โครงการ แล้วก็เลิกเรา เพราะหนักมากนะเราช่วยชาติช่วยสงสาร เราช่วยด้วยความ เมตตาจริงๆ เราไม่มีอะไรเลยในตัวของเรา เราตั้งหน้าตั้งตาช่วยด้วยความเมตตาสุด ส่วน หนักเบาเราแบกเราหามด้วยความเมตตาทั้งนั้น เราไม่ได้หวังอะไรกับโลกกับ สงสาร ไม่มีคำว่าแพ้วชนะ คำว่าได้ว่าเสีย ไม่มีคำว่ากลัวกลัว ในธรรมเป็นอย่างนั้น ไม่มีเราก็บอกเราไม่มี มีแต่เมตตาธรรมนี้มนวลอ่อนไปหมดทั่วโลกดินแดน แม้แต่ สัตว์อยู่ในครรภ์ก็ไม่แตะ ไม่ฆ่า นั้นฟังซิ ความเมตตาที่อ่อน ให้สิทธิเสมอภาคกันไป หมด เรียกว่าเมตตาธรรม อ่อนนิ่มไม่มีอะไรเกินเมตตา นี้เราก็ได้ช่วยเต็มกำลัง ความสามารถแล้ว เต็มเม็ดเต็มหน่วย

จากนี้ไปก็จะมีอะไร สังขารร่างกาย ก็พาอยู่พากินแบกหามกันมาตั้งแต่วันเกิด จนกระทั่งปานนี้ก็ยังไม่หนักเท่าไร มันมีความเพลิดความเพลิน สนุกแบกสนุกหาม หนักเท่าไรก็หนักว่าเป็นทองทั้งแท่งแบกมันไป เข้าใจไหม ส่วนอย่างอื่น เช่นอิฐก้อนหนึ่ง แบก ทางนี้หนัก ทางนี้ไม่หนัก ทางนี้เป็นทองคำไม่หนัก ได้เท่าไรแบกตะพึด ทางนี้มีแต่จะปิด ออกมันอิฐนี้ มันมันเพลินทางนั้นไม่เพลินทางนี้ไปอย่างนั้น แต่ธรรมชาตินั้นเหนือทุกอย่าง แล้วไม่เพลินกับอะไร ความไม่เพลินกับอะไรคือความเหนือทุกอย่างแล้ว เพราะฉะนั้น ธรรมะจึงสูงตลอด ท่านเรียกว่าโลกุตระธรรม แปลว่าธรรมเหนือโลก ไม่ว่าโลกใดเหนือหมด ธรรมเหนือหมด จึงไม่มีคำว่าสูงกว่าต่ำ ไม่มีคำว่าคิดว่าเคี้ยว ว่าอ้อมนั้นอ้อมนี้ ตรงไปตรงมา เราก็ได้สอนเต็มเม็ดเต็มหน่วยแล้ว ขอให้ท่านทั้งหลายยึดเป็นหลักเป็นเกณฑ์

ศาสนานี้เป็นธรรมทำจิตใจมนุษย์ให้มีความนึ่มนวล มีความประสานกัน มีความเห็นอกเห็นใจกัน เป็นเครื่องประสานกันให้มีความแน่นหนามั่นคง เช่น ในครัวเรือนหนึ่ง ในครอบครัวนั้นต่างคนต่างมีความพร้อมเพรียงสามัคคีต่อกันแล้ว ครอบครัวนี้ชุ่มเย็น ครอบครัวไหนที่ลงความเห็นไม่ลงรอยกัน ทะเลาะเบาะแว้งกันเรื่อย ครอบครัวนั้นไม่มีความสุขนะ จะเป็นเศรษฐีก็หาความสุขไม่ได้ ครอบครัวเขาอยู่ตามท้องไร่ท้องนา เขาหาอยู่หากินตามสภาพ แต่เขามีความจงรักภักดีซื่อสัตย์สุจริตต่อกัน เขาอยู่ด้วยความรู้ความเห็นเป็นอรรถเป็นธรรมด้วยกัน ไม่ขัดไม่แย้งกัน ครอบครัวนี้เป็นสุข เข้าใจเหร

เราอย่าเอาเงินมาอวดว่า ใครมีเงินมีทอง ครอบครัวนั้นเป็นสุข อย่า ผิดทั้งนั้น เอาธรรมเข้าทางรู้หมด ถ้าธรรมเข้าทางไปแล้วรู้หมด ใครเป็นสุขเป็นทุกข์มันเป็นอยู่ที่หัวใจ ไม่ได้เป็นอยู่ที่สมบัติเงินทอง อันนั้นเป็นเครื่องส่งเสริม ถ้าเจ้าของไม่ฉลาดก็เอาสมบัติเงินทองมาสังหารตน เช่นคนมีเงินมีทองมาก ลืมเนื้อลืมตัวทำความชั่วช้าลามกไม่กลัวบาปกลัวกรรม ตายแล้วจม สมบัติมันไม่จม เจ้าของผู้หลงตัวลืมนั้นแหละจม จึงต้องให้ระมัดระวังรักษาจิตใจให้ดี

คนเรามีอรรถมีธรรมไปที่ไหนสนิทสนมกันหมด ขอให้มีความดีงามภายในใจ ไม่ต้องถามชาติชั้นวรรณะฐานะสูงต่ำอะไรกัน ความดีออกมาหากันนี้รู้ เด็กดีก็รู้ ผู้ใหญ่ดีก็รู้ หญิงชายดีก็รู้ นั้นละสนิทกันได้ด้วยความดีนะ ไม่ได้สนิทกันด้วยความขัดความแย้งซึ่งกันและกัน มีเหตุมีผลแล้วดีทั้งนั้นคนเรา ให้พากันจำเอานะ ธรรมนี้ประสานได้หมดเลย ถ้าธรรมประสานไม่ได้นี่โลกแตกนะ พุดเท่านั้นละวันนี้เหนื่อย ไม่เหมือนทุกวัน สองสามวันมานี้พุดไป ๆ เหนื่อยแล้ว

ชมถ่ายทอดสดพระธรรมเทศนาของหลวงตามกำหนดการ ได้ที่

www.Luangta.com หรือ www.Luangta.or.th